

TEACHING SCIENTIFIC SOCIALISM COURSES AT THAI NGUYEN UNIVERSITY OF EDUCATION LINKED TO PROTECTING THE IDEOLOGICAL FOUNDATION OF THE PARTY - EXPERIENCES FROM PRACTICE

Nguyen Thi Khuong*, Tran Thi Lan, Vu Thi Thuy

TNU - University of Education

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	07/02/2025	In all revolutionary stages, the Communist Party of Vietnam has always paid special attention to protecting the Party and its ideological foundation. The reality in recent years shows that the work of protecting the Party's ideological foundation and countering wrong and hostile viewpoints has been implemented by our Party with increasing depth, systematicity, coherence, comprehensiveness, determination, and thoroughness, contributing to strengthening trust, enhancing unity within the Party and the political system, and creating social consensus in carrying out the task of building and defending the socialist homeland, while continuously consolidating and enhancing the potential, position, and prestige of our country and Party. This article addresses the protection of the Party's ideological foundation in teaching Scientific Socialism courses at TNU - University of Education. Using specialized research methods such as research, analysis, synthesis, etc., the article clarifies the achievements along with existing limitations, thereby proposing solutions to improve the effectiveness of protecting the Party's ideological foundation in teaching Scientific Socialism at TNU - University of Education today.
Revised:	17/04/2025	
Published:	19/04/2025	
KEYWORDS		
Scientific socialism		
Protection		
Foundation		
Foundation protection		
Teaching		

GIẢNG DẠY HỌC PHẦN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN GẮN VỚI BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG - NHỮNG KINH NGHIỆM TỪ THỰC TIỄN

Nguyễn Thị Khuông*, Trần Thị Lan, Vũ Thị Thuỷ

Trường Đại học Sư phạm – ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	07/02/2025	Trong mọi giai đoạn cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn đặc biệt quan tâm đến công tác bảo vệ Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thực tế những năm qua cho thấy công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch đã được Đảng ta triển khai ngày càng sâu rộng, bài bản, đồng bộ, thống nhất, toàn diện, quyết liệt, đi vào chiều sâu, góp phần củng cố niềm tin, tăng cường sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng, trong hệ thống chính trị và tạo sự đồng thuận xã hội trong thực hiện nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, đồng thời không ngừng củng cố, nâng cao tiềm lực, vị thế và uy tín của đất nước, của Đảng ta. Bài viết đề cập đến việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong dạy học học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên. Bằng các phương pháp nghiên cứu chuyên ngành như nghiên cứu, phân tích, tổng hợp... bài viết làm rõ những kết quả đạt được cùng các hạn chế còn tồn tại, từ đó đưa ra một số giải pháp để nâng cao hiệu quả công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong dạy học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên hiện nay.
Ngày hoàn thiện:	17/04/2025	
Ngày đăng:	19/04/2025	
TỪ KHÓA		
Chủ nghĩa xã hội khoa học		
Bảo vệ		
Nền tảng		
Bảo vệ nền tảng		
Giảng dạy		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.11992>

* Corresponding author. Email: khuongnt@tmue.edu.vn

1. Mở đầu

Chủ nghĩa xã hội khoa học (CNXHKKH) là một trong ba bộ phận hợp thành của chủ nghĩa Mác – Lênin, là hệ tư tưởng chính trị của giai cấp công nhân. Cùng với các bộ phận hợp thành của chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, CNXHKKH được xem là nền tảng tư tưởng, lý luận; là kim chỉ nam cho hành động của Đảng và Nhà nước. Giảng dạy CNXHKKH ở các trường đại học nói chung và Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên (ĐHSP - ĐHTN) nói riêng là một trong những nhiệm vụ chính trị quan trọng đối với tiến trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Thực tiễn đã và đang đặt ra những yêu cầu mới đối với công tác giảng dạy CNXHKKH, theo đó việc tìm kiếm các giải pháp để nâng cao hiệu quả giảng dạy học phần này ở Trường ĐHSP- ĐHTN từ góc độ tiếp cận những bài học kinh nghiệm của giảng viên là điều hết sức cần thiết và quý giá.

Nghiên cứu về giảng dạy CNXHKKH và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đã thu hút sự quan tâm của nhiều học giả trong thời gian qua.

Vũ Văn Viên [1] đã phân tích những nội dung cơ bản về con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Nghiên cứu này đã chỉ ra rằng việc nắm vững tư tưởng chỉ đạo và phương châm cơ bản về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội là nền tảng quan trọng cho việc giảng dạy CNXHKKH trong các trường đại học. Nghiên cứu cũng đề xuất các giải pháp nhằm tăng cường hiệu quả giảng dạy CNXHKKH trong bối cảnh đổi mới.

Lê Minh Vụ, Nguyễn Bá Dương [2] đã phân tích sâu sắc về vai trò của giáo dục ý thức bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa (XHCN) trong thời kỳ mới. Nghiên cứu đã khẳng định: việc xây dựng ý thức bảo vệ Tổ quốc XHCN phải được thực hiện thông qua nhiều kênh khác nhau, trong đó giáo dục trong nhà trường đóng vai trò đặc biệt quan trọng. Các tác giả cũng đề xuất hệ thống giải pháp toàn diện nhằm tăng cường hiệu quả của công tác này.

Vũ Văn Phúc và Ngô Văn Thao [3] đã đề cập đến một vấn đề hết sức quan trọng trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Nghiên cứu đã phân tích các nguyên nhân dẫn đến suy thoái tư tưởng, đạo đức, lối sống và đề xuất các giải pháp phòng chống một cách có hệ thống. Đặc biệt, nghiên cứu nhấn mạnh vai trò của giáo dục lý luận chính trị trong việc phòng chống suy thoái tư tưởng.

Phạm Thái Hòa [4] đã mang lại những góc nhìn mới về phát triển ý thức chính trị cho sinh viên. Nghiên cứu đã chỉ ra rằng việc phát triển ý thức chính trị cho sinh viên cần được thực hiện một cách toàn diện, kết hợp giữa lý luận và thực tiễn. Các giải pháp được đề xuất trong nghiên cứu này có giá trị tham khảo cao cho việc giảng dạy CNXHKKH ở các trường đại học.

Trần Thanh Giang [5] đã cung cấp một cái nhìn toàn diện về thực trạng giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên. Nghiên cứu đã chỉ ra những thách thức mới trong công tác này, đồng thời đề xuất các giải pháp phù hợp với bối cảnh hiện nay. Đặc biệt, nghiên cứu nhấn mạnh vai trò của đổi mới phương pháp giảng dạy trong việc nâng cao hiệu quả giáo dục ý thức chính trị.

Nguyễn Thị Khương và Nguyễn Hữu Toàn [6] đã cung cấp một cách tiếp cận mới về giáo dục đạo đức trong thời đại toàn cầu hóa. Nghiên cứu đã chỉ ra những thách thức mới trong giáo dục đạo đức và đề xuất các giải pháp phù hợp với bối cảnh hiện nay.

Nguyễn Thị Hạnh [7] đã làm rõ những yêu cầu mới đối với đội ngũ giảng viên lý luận chính trị trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0. Nghiên cứu nhấn mạnh sự cần thiết phải đổi mới phương pháp giảng dạy và tăng cường ứng dụng công nghệ trong giảng dạy lý luận chính trị.

Vũ Thị Thủy và Nguyễn Thị Khương [8] đã đóng góp quan trọng vào việc làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn của việc giáo dục đạo đức cách mạng. Nghiên cứu đã phân tích sâu sắc những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng và đề xuất các giải pháp phù hợp với bối cảnh hiện nay.

Nguyễn Thị Khương [9] đã cung cấp những đánh giá cụ thể về thực trạng giảng dạy lý luận chính trị tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên. Nghiên cứu đã chỉ ra những thành công, hạn chế và nguyên nhân, từ đó đề xuất các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy môn Triết học Mác - Lênin ở Trường Đại học Sư phạm.

Nguyễn Thị Hạnh [10] đã phân tích thực trạng dạy học trực tuyến các môn lý luận chính trị và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy. Nghiên cứu đã chỉ ra những thách thức trong chuyển đổi từ dạy học trực tiếp sang trực tuyến, đồng thời đề xuất các giải pháp về đổi mới phương pháp giảng dạy và ứng dụng công nghệ phù hợp với điều kiện thực tế của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên.

Nguyễn Thị Khương, Nguyễn Thị Thanh Huyền, Đặng Thị Huyền [11] đã tập trung phân tích thực trạng và đề xuất giải pháp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giảng dạy Triết học Mác - Lênin. Nghiên cứu này có giá trị đặc biệt khi đề cập trực tiếp đến bối cảnh của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, chỉ ra những thách thức và cơ hội trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tại cơ sở đào tạo này.

Mặc dù các công trình nghiên cứu trên đã cung cấp nhiều góc nhìn đa dạng và sâu sắc về giảng dạy lý luận chính trị và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, nhưng vẫn chưa có công trình nào tập trung toàn diện vào việc giảng dạy CNXHKKH gắn với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên. Nghiên cứu này nhằm lấp đầy khoảng trống đó bằng cách đề xuất các giải pháp toàn diện, kết hợp giữa lý luận và thực tiễn, phù hợp với bối cảnh cụ thể của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên hiện nay.

2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện thông qua việc sử dụng các phương pháp nghiên cứu chuyên ngành như: nghiên cứu lý luận từ các văn bản, nghị quyết của Đảng và các công trình nghiên cứu liên quan; phân tích thực trạng hoạt động giảng dạy; tổng hợp kinh nghiệm thực tiễn để làm rõ những kết quả đạt được cùng các hạn chế còn tồn tại, từ đó đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong dạy học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên hiện nay.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Vị trí, vai trò của giảng dạy học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học ở các trường đại học của Việt Nam

Học phần CNXHKKH chỉ ra quy luật khách quan của quá trình ra đời, phát triển của chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản; chỉ ra những điều kiện chủ quan để thực hiện quá trình đó; là lý luận tiên phong của giai cấp công nhân, đóng vai trò là một trong những nền tảng tư tưởng lý luận, kim chỉ nam cho hành động cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam (ĐCSVN) trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Giảng dạy CNXHKKH là một hoạt động có ý nghĩa rất quan trọng trong công tác tăng tư tưởng của Đảng. Đó là quá trình sử dụng các phương pháp, cách thức để luận chứng một cách khoa học những quy luật và tính quy luật chính trị - xã hội của quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội. Qua đó, tổ chức các hoạt động để sinh viên chủ động, tích cực khám phá, chiếm lĩnh tri thức khoa học về quá trình hình thành, phát triển của hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa mà giai đoạn đầu là chủ nghĩa xã hội. Vị trí, vai trò của việc giảng dạy CNXHKKH ở các trường đại học của Việt Nam cần được tiếp cận ở các bình diện cơ bản dưới đây:

Công tác nghiên cứu và giảng dạy CNXHKKH góp phần trang bị nhận thức chính trị - xã hội và phương pháp luận khoa học về quá trình hình thành, phát triển hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa; góp phần giáo dục lập trường chính trị, tư tưởng, thế giới quan và phương pháp luận khoa học cho sinh viên.

Giảng dạy CNXHKKH ở các trường đại học của Việt Nam tạo cơ hội và điều kiện thực tiễn để sinh viên được vận dụng những tri thức, kỹ năng đã học thực hành việc nhận diện, đấu tranh phê phán những quan điểm sai trái, làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch.

Tính hướng đích trong giảng dạy CNXHKKH ở các trường đại học của Việt Nam còn gắn với mục tiêu củng cố niềm tin, bản lĩnh kiên định của sinh viên vào sự lãnh đạo của Đảng, vào mục tiêu, lý tưởng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

3.2. Thực tiễn giảng dạy học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên gắn với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

** Những kết quả đạt được trong giảng dạy học phần CNXHKKH ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên gắn với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng*

Giảng dạy học phần CNXHKKH ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên trong những năm qua đã được nhà trường cũng như các giảng viên giảng dạy học phần này luôn dành nhiều sự quan tâm và chú trọng nâng cao chất lượng, đặc biệt là trong công tác đấu tranh, nhận diện âm mưu diễn biến của các thế lực thù địch, từ đó bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Những kết quả quan trọng trong giảng dạy CNXHKKH ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên gắn với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng dần được thể hiện rõ nét.

Thứ nhất: Nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giảng dạy học phần CNXHKKH đã được Khoa Giáo dục Chính trị đưa vào mục tiêu của học phần CNXHKKH:

Ở mục tiêu về kỹ năng, đề cương học phần CNXHKKH đã xác định: *Thực hiện có hiệu quả kỹ năng giao tiếp để thuyết trình và tham gia phân biện xã hội đối với những quan điểm, hành vi sai trái, thù địch chống phá quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.*

Trong chuẩn đầu ra của từng chương đã xác định: *Sinh viên cần bày tỏ được thái độ không đồng tình với những quan điểm, hành vi sai trái, thù địch về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và ĐCSVN; Sử dụng được những lập luận để chứng minh tính sai trái, thù địch trong âm mưu chống phá chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; Phê phán được những quan điểm, hành vi sai trái, thù địch về dân chủ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam; Phân bác âm mưu lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo để chống phá cách mạng Việt Nam của các thế lực phản động, thù địch.*

Thứ hai: Việc giáo dục nội dung lý luận, nền tảng tư tưởng của Đảng được thực hiện chuyên sâu trong quá trình giảng dạy học phần CNXHKKH bằng các phương pháp, hình thức dạy học đa dạng, phù hợp với chuyên ngành đào tạo.

Trong quá trình giảng dạy học phần CNXHKKH, giảng viên Trường Đại học Sư phạm đã thực hiện việc giáo dục lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, về chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, về dân chủ xã hội chủ nghĩa và nhà nước xã hội chủ nghĩa, về liên minh giai cấp tầng lớp; về vấn đề dân tộc, tôn giáo và gia đình trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội. Qua đó, trực tiếp trang bị cho sinh viên những nhận thức khoa học về con đường, cách thức và những điều kiện để hiện thực hóa con đường đi lên chủ nghĩa xã hội mà Đảng và Nhân dân đã lựa chọn.

Điểm đặc biệt là, trong quá trình giảng dạy học phần CNXHKKH, giảng viên đã đa dạng hóa các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học gắn với khoa học chuyên ngành giúp sinh viên hiểu sâu sắc nội dung bài học. Việc tăng cường các phương pháp dạy học phát huy tính tích cực, tự giác, tranh luận, phân biện của sinh viên trong học tập như phương pháp thảo luận nhóm, đóng vai, nghiên cứu trường hợp điển hình; việc tạo ra những hình thức dạy học đa dạng như dạy học theo nhóm, dạy học cá nhân... để sinh viên được trực tiếp tham gia vào việc tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; được vận dụng tri thức, kỹ năng đã học để nhận diện, đánh giá và giải quyết những vấn đề chính trị - xã hội đặt ra trong thực tiễn đã giúp cho sinh viên được thể hiện năng lực của mình trong học tập, thúc đẩy quá trình nhận thức của sinh viên về nền tảng tư tưởng của Đảng ngày một bền vững hơn.

Thứ ba, giảng viên tích cực thực hiện tích hợp, lồng ghép, liên hệ các vấn đề thực tiễn, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước vào bài dạy giúp sinh viên có kiến thức toàn diện về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Trong dạy học các môn Lý luận chính trị nói chung, giảng viên Trường Đại học Sư phạm đã tích hợp, lồng ghép giáo dục các chủ trương, chính sách của Đảng về bảo vệ nền tảng tư tưởng của

Đảng như Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị (ngày 22/10/2018) “Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới” [12]; Nghị quyết Trung ương 8 (khóa XIII) về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới... [13]. Bên cạnh đó, các vấn đề thực tiễn của đất nước và thế giới cũng được giảng viên khéo léo đưa vào nội dung bài học giúp sinh viên có thêm kiến thức thực tiễn. Có thể khẳng định, việc chú trọng tích hợp, lồng ghép giáo dục bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ tính khoa học, cách mạng của học thuyết Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam đã giúp một bộ phận lớn sinh viên thấy được trách nhiệm của mình trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, có niềm tin vào sự lãnh đạo của ĐCSVN, tin tưởng vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội và tạo được sức đề kháng đối với những quan điểm sai trái của các lực lượng phản động, thù địch.

Thực tế cho thấy, trước những bước ngoặt lịch sử của dân tộc và thời đại, đặc biệt kể từ năm 1975 cho đến khi Liên Xô và Đông Âu sụp đổ và hiện nay trong tiến trình xây dựng chủ nghĩa xã hội, các thế lực thù địch luôn tìm cách đẩy mạnh chống phá Đảng và Nhà nước, chống phá hệ tư tưởng của Đảng bằng những chiêu thức, thủ đoạn mới. Trước những luận điểm xuyên tạc của các thế lực thù địch, Khoa Giáo dục Chính trị của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã thường xuyên có những điều chỉnh trong quá trình giảng dạy và nghiên cứu. Dưới góc độ giảng dạy học phần CNXHKKH, các giảng viên đã tổ chức các hoạt động thực hành, thực tế để sinh viên nhận diện, phê phán những quan điểm sai trái của các thế lực thù địch liên quan tới lý luận của CNXHKKH như: các quan điểm sai lầm khi cho rằng, nền tảng, nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng Cộng sản Việt Nam theo các quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh đã lỗi thời, không còn phù hợp với thế kỉ XXI; những luận điệu xuyên tạc, phủ nhận lịch sử và thành quả đấu tranh cách mạng vẻ vang của Nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam; việc các thế lực thù địch cố tình tạo ra các luận điệu để dẫn dắt quần chúng nghi ngờ, phủ nhận khả năng thực hiện thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội với cách lý giải thiếu cơ sở khoa học rằng, “không có thời kỳ quá độ, nội hàm, xu thế, đặc điểm của thời đại là sự mơ hồ; khi không còn Liên Xô và phe XHCN nữa thì Việt Nam khó có thể đi lên chủ nghĩa xã hội”... Những luận điệu sai trái xuyên tạc của kẻ thù luôn được giảng viên và sinh viên nghiên cứu, chỉ rõ, luận giải và tìm cách phê phán triệt để. Thông qua các hoạt động học tập dưới sự dẫn dắt của giảng viên, sinh viên trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã có cái nhìn toàn diện về các âm mưu của các thế lực thù địch, qua đó đưa ra những nguyên tắc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới.

** Một số vấn đề còn tồn tại trong thực tiễn giảng dạy học phần CNXHKKH ở trường Đại học Sư phạm*

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc giảng dạy CNXHKKH ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên vẫn còn một số hạn chế cần được khắc phục.

Một là, trong quá trình giảng dạy, một số ít giảng viên chưa thực sự đa dạng hóa các phương pháp giảng dạy trong tích hợp nội dung bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng vào một số nội dung dạy học. Việc kết hợp phương pháp thuyết trình, dạy học hợp tác với phương pháp thảo luận nhóm đã được giảng viên vận dụng thường xuyên nhưng cách thức tổ chức còn chưa mang tính toàn diện, chưa khai thác được tối đa các chuỗi hoạt động dạy học theo hướng đa dạng để tạo cơ hội, điều kiện, môi trường cho sinh viên phát triển tư duy phản biện và năng lực nghiên cứu độc lập. Đôi khi các tình huống đưa ra thảo luận còn chưa được đa dạng và phản ánh đầy đủ bối cảnh thực tiễn của đất nước. Bên cạnh đó, việc ứng dụng AI trong giảng dạy còn mờ nhạt, chưa thực sự đổi mới ứng dụng công nghệ thông tin để nâng cao hiệu quả bài giảng.

Hai là, đối với người học, một bộ phận sinh viên vẫn còn thụ động trong việc tiếp cận và lĩnh hội kiến thức. Điều này thể hiện qua việc chưa chủ động trong tự học, tự nghiên cứu, chưa đầu tư thời gian cho việc chuẩn bị bài trước khi đến lớp và tìm hiểu các tài liệu tham khảo. Nhiều sinh viên còn phụ thuộc quá nhiều vào bài giảng của giảng viên, chưa có thói quen đọc thêm sách báo,

tài liệu để mở rộng kiến thức. Trong các buổi thảo luận về những vấn đề thực tiễn liên quan đến bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, khả năng phân tích, đánh giá và phản biện của một số sinh viên còn yếu biểu hiện ở chỗ sinh viên không chủ động phát biểu, không dám trình bày quan điểm cá nhân, hoặc khi phát biểu thì nội dung còn thiếu tính thuyết phục, chưa có những lập luận chặt chẽ dựa trên cơ sở lý luận và thực tiễn; kỹ năng tổng hợp và vận dụng kiến thức vào việc nhận diện, phân tích các luận điệu sai trái của các thế lực thù địch còn mờ nhạt, chưa rõ ràng.

Ba là, công tác nắm bắt tư tưởng, hỗ trợ sinh viên sau giờ học chưa được đa dạng về hình thức thực hiện. Việc hỗ trợ sinh viên trong quá trình vận dụng kiến thức đã học vào thực tiễn bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đôi lúc chưa được kịp thời và thiếu tính hệ thống. Việc theo dõi thường xuyên để nắm bắt những khó khăn, vướng mắc của sinh viên trong quá trình học tập và nghiên cứu của một số giảng viên chưa mang tính chủ động. Các hoạt động ngoại khóa và diễn đàn học thuật để tạo môi trường cho sinh viên rèn luyện kỹ năng phản biện chống lại âm mưu diễn biến hòa bình của các thế lực thù địch cũng chưa được tổ chức thường xuyên.

Đặc biệt, trong bối cảnh hiện nay, khi các thế lực thù địch đang tăng cường các hoạt động chống phá trên không gian mạng, việc trang bị cho sinh viên kỹ năng nhận diện và đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trên môi trường Internet và mạng xã hội còn chưa được chú trọng đúng mức. Một số sinh viên còn lúng túng trong việc phân biệt thông tin thật - giả, chưa có khả năng phản biện hiệu quả trước những luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch trên không gian mạng.

Những hạn chế này đang đặt ra yêu cầu cần tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng giảng dạy học phần CNXHKH gắn với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên. Việc khắc phục những tồn tại này không chỉ đòi hỏi sự nỗ lực của cả giảng viên và sinh viên, mà còn cần có sự quan tâm, đầu tư đúng mức của lãnh đạo nhà trường trong việc tiếp tục hoàn thiện cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ giảng dạy, cũng như xây dựng môi trường học thuật thực sự thuận lợi cho việc phát triển tư duy độc lập, sáng tạo và năng lực phản biện của sinh viên.

3.3. Bài học kinh nghiệm từ thực tiễn giảng dạy học phần CNXHKH gắn với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở Trường Đại học Sư phạm

** Giảng viên cần có lý tưởng vững vàng, chuyên môn tốt, không ngừng tự nghiên cứu, học tập để nâng cao trình độ*

CNXHKH là một khoa học mang tính cách mạng sâu sắc, không chỉ dừng lại ở giải thích thế giới mà quan trọng hơn là nhằm mục đích cải tạo thế giới, tiến tới mục tiêu cao nhất là giải phóng con người. Hiện nay, trên phạm vi thế giới có nhiều biến đổi cộng với việc ở trong nước thời kỳ quá độ đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội đã đặt ra nhiều yêu cầu mới, đòi hỏi sự linh hoạt trong vận dụng và phát triển sáng tạo lý luận của CNXHKH. Bên cạnh đó, giảng viên giảng dạy CNXHKH vừa là người thầy giảng dạy tri thức khoa học cho sinh viên, vừa là người chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng, lý luận của Đảng; là lực lượng nòng cốt làm công tác tư tưởng, lý luận của Đảng. Tất cả những điều đó đang đòi hỏi giảng viên cần phải vững vàng về chuyên môn, không ngừng rèn luyện bản lĩnh chính trị, đạo đức cách mạng, luôn kiên định với mục tiêu, lý tưởng của Đảng. Mỗi giảng viên phải tự mình ý thức việc tự học để không ngừng nâng cao hiểu biết, trau dồi chuyên môn, nghiệp vụ. Trong đó, quan trọng nhất là phải nắm chắc kiến thức về Triết học Mác-Lênin, Kinh tế chính trị học Mác-Lênin, vì đây là những kiến thức nền tảng của chủ nghĩa Mác - Lênin cùng với CNXHKH giúp giảng viên có kiến thức đa chiều, có cơ sở luận giải nhiều vấn đề trong quá trình giảng dạy CNXHKH.

Mặt khác, mỗi giảng viên cần chú trọng nghiên cứu khoa học và xem đây là một nhiệm vụ không thể thiếu trong giảng dạy CNXHKH. Nghiên cứu khoa học là động lực thúc đẩy say mê nghề nghiệp, giúp cho giảng viên làm chủ được tri thức trên cơ sở độc lập suy nghĩ, sáng tạo, biết vận dụng tri thức vào bài giảng cũng như thực tiễn cuộc sống. Nhờ đó, tri thức ngày càng được mở rộng và chuyên sâu, giảng viên sẽ thực sự chủ động trước mọi vấn đề đặt ra từ thực tiễn.

** Thống nhất nguyên tắc lý luận gắn với thực tiễn trong giảng dạy CNXHKKH*

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã khẳng định: “Đổi mới căn bản nội dung, chương trình, phương pháp giáo dục lý luận chính trị theo hướng khoa học, sáng tạo, hiện đại và gắn lý luận được với thực tiễn” [14]. Giá trị của lý luận CNXHKKH chỉ được sinh viên thực sự nhận thức và thấu hiểu thông qua những trải nghiệm thực tế, những dẫn chứng sinh động từ thực tiễn của quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam với những thành tựu cụ thể về kinh tế, chính trị, văn hoá, xã hội, an ninh quốc phòng. Để sinh viên thấy được giá trị, sức sống của lý luận CNXHKKH trong thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội trên thế giới và ở Việt Nam hiện nay, đòi hỏi giảng viên gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy để biến những kiến thức trừu tượng, hàn lâm trở nên sinh động, thiết thực, dễ hiểu, hấp dẫn, tạo hứng thú và động lực học tập cho sinh viên.

Giảng viên và sinh viên cần tích cực nghiên cứu các tài liệu chính thống, nhất là các tác phẩm kinh điển, các văn kiện Hội nghị, Đại hội Đảng... Đây là các tư liệu, dữ kiện thực tiễn có độ tin cậy chính xác cao, vừa có tính cụ thể, vừa có tính khái quát giúp giảng viên và sinh viên trang bị cho mình những luận cứ phê phán các quan điểm sai trái thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thông tin mà giảng viên cập nhật và cung cấp đến người học là thông tin hai chiều, tức là cả thông tin tích cực và cả những thông tin tiêu cực về đời sống xã hội. Thông tin tích cực để luận chứng sự ưu việt của chủ nghĩa xã hội, sự đúng đắn của đường lối lãnh đạo của Đảng. Khi đưa các thông tin tiêu cực về xã hội, giảng viên phải chứng minh rằng đây không phải minh chứng cho sự hạn chế của chủ nghĩa xã hội, mà phải phân tích, lý giải để người học thấy rằng những tiêu cực trong xã hội chứng tỏ rằng các chính sách của chúng ta vẫn còn thiếu sót, hạn chế; cách thức tổ chức thực hiện còn điểm chưa phù hợp... Có như vậy, người học mới thấy rằng, những hạn chế trong thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội không xuất phát từ lý luận của CNXHKKH mà là xuất phát từ cách thức tổ chức thực hiện, từ con người thực hiện nhiệm vụ đó.

** Giảng dạy CNXHKKH cần chú trọng tạo hứng thú cho sinh viên khi tiếp cận và nghiên cứu học phần*

Giảng viên giảng dạy CNXHKKH phải là người truyền ngọn lửa của tình yêu, niềm tin khoa học vào sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, vào chế độ xã hội chủ nghĩa. Theo đó, giảng viên giảng dạy CNXHKKH cần thông qua mỗi bài học trang bị cho sinh viên thế giới quan khoa học, phương pháp luận duy vật biện chứng, chủ động cung cấp thông tin kịp thời, chính xác, khách quan, đúng định hướng để phòng, chống “diễn biến hoà bình”, thông tin xấu, độc trên Internet, mạng xã hội, trên cơ sở đó giúp sinh viên hình thành niềm tin khoa học, rèn luyện khả năng nhìn nhận, đánh giá, tiếp cận thông tin đa chiều; có đủ tri thức, bản lĩnh chính trị để nói không với sự xâm nhập của các luận điệu sai trái, thù địch.

Để học tốt môn CNXHKKH, đòi hỏi sinh viên phải có nền tảng kiến thức Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin và những tri thức về khoa học xã hội. Tuy nhiên, lỗ hổng về kiến thức xã hội ở phổ thông, lỗ hổng về nền tảng kiến thức Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin là trở lực để sinh viên có thể tiếp cận và làm chủ tri thức CNXHKKH. Hơn nữa, một bộ phận lớn sinh viên còn ít trải nghiệm thực tiễn nên càng cảm thấy tri thức môn học khô khan, khó hiểu, xa rời thực tiễn. Việc tạo hứng thú tiếp cận học phần CNXHKKH cho sinh viên là yêu cầu cơ bản đầu tiên đòi hỏi mỗi giảng viên cần chú trọng. Trước khi giảng dạy học phần, giảng viên cần giúp sinh viên trả lời được một số câu hỏi:

(1) Lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội có vai trò như thế nào đối với cách mạng Việt Nam? (từ việc giành được độc lập dân tộc đến việc bảo vệ thành quả cách mạng và xây dựng đất nước Việt Nam tự chủ như hiện nay).

(2) Nếu không có sự định hướng, soi đường từ Lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội thì cách mạng Việt Nam sẽ như thế nào, nhất là khi đứng trước bối cảnh khủng hoảng về đường lối cứu nước?

(3) Nếu đã xác định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho mọi hành động cách mạng thì việc thiếu hiểu biết về CNXHKKH sẽ để lại hậu

quả gì khi Việt Nam đang xây dựng chủ nghĩa xã hội, nhất là trước âm mưu chống phá của các thế lực phản động, thù địch?

Trả lời xác đáng những câu hỏi ấy, sinh viên mới có thể cảm nhận được đầy đủ ý nghĩa của việc học tập, nghiên cứu CNXHKKH trong bối cảnh hiện nay, đồng thời thấy được trách nhiệm của bản thân trong việc học tập, nghiên cứu CNXHKKH để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa mà biết bao thế hệ cha anh đã hy sinh để giành lại và gìn giữ.

** Giảng dạy CNXHKKH cần cụ thể hóa việc lồng ghép nội dung Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị và các chủ trương, đường lối, chính sách khác của Đảng và Nhà nước vào nội dung chương trình học phần một cách phù hợp*

Kết luận 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư đã nhấn mạnh cần “Đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân nhằm tạo bước tiến mới, có kết quả, chất lượng cao hơn, góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng giữ vai trò chủ đạo trong đời sống xã hội” [15].

Để đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh tình hình mới, ngày 22/10/2018, Bộ Chính trị khóa XII đã ban hành Nghị quyết số 35-NQ/TW về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch trong tình hình mới”. Mỗi giảng viên giảng dạy CNXHKKH cần cụ thể hóa việc lồng ghép nội dung Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị vào mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần CNXHKKH. Ở đó cần xác định rõ việc tổ chức các hoạt động dạy học để sinh viên có cơ hội, điều kiện thực hiện có hiệu quả kỹ năng phản biện xã hội đối với những quan điểm, hành vi sai trái, thù địch chống phá quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội nói chung và ở Việt Nam nói riêng.

Mỗi giảng viên cần chủ động đưa vào nội dung giảng dạy, xây dựng câu hỏi, tình huống thảo luận, thực hành những vấn đề cụ thể trong các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước để sinh viên nhận diện, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái của các thế lực thù địch góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Những nội dung nào có quan điểm chống phá của các thế lực thù địch thì giảng viên cần tổ chức các hoạt động thảo luận nhóm, thực hành để sinh viên trực tiếp được rèn luyện kỹ năng phản bác các quan điểm của các thế lực thù địch. Để nâng cao hiệu quả của hoạt động này, giảng viên cần định hướng để sinh viên hiểu được bản chất quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin về vấn đề đó, đồng thời phân tích âm mưu, thủ đoạn, tính chất sai trái, phản động trong các luận điểm của các thế lực thù địch.

** Giảng dạy học phần CNXHKKH cần đổi mới phương pháp, kỹ thuật dạy học kết hợp đa dạng hình thức thi, kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên theo hướng tích cực hóa nhận thức của sinh viên và phát triển phẩm chất, năng lực người học*

Trong giảng dạy học phần CNXHKKH, giảng viên cần sử dụng các phương pháp dạy học tích cực phát triển phẩm chất và năng lực người học. Giảng viên cần tăng cường sử dụng các phương pháp thảo luận nhóm, sắm vai, dự án; kết hợp các kỹ thuật dạy học để tăng cơ hội cho sinh viên được hình thành, phát triển năng lực như: kỹ thuật khăn trải bàn, kỹ thuật phòng tranh, kỹ thuật mảnh ghép... Khi vận dụng các phương pháp và kỹ thuật dạy học này, giảng viên cần tạo điều kiện để sinh viên nói lên chính kiến của mình, biết đặt câu hỏi, biết phản biện quan điểm của người khác, biết vận dụng kiến thức đã học vào giải quyết những vấn đề của thực tiễn với tư duy độc lập. Khi sinh viên phản biện quan điểm sai trái, giảng viên cần định hướng giúp sinh viên tránh lối tư duy bảo thủ, cố chấp.

Nâng cao chất lượng, hiệu quả giảng dạy CNXHKKH cần gắn liền với yêu cầu kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực của người học. Tổ chuyên môn và từng giảng viên giảng dạy CNXHKKH cần xây dựng và hoàn thiện hệ thống ngân hàng câu hỏi kiểm tra khoa học, toàn diện, gắn liền với thực tiễn. Trong xây dựng câu hỏi thi hết học phần nên có nội dung thể hiện việc bảo vệ học thuyết Mác - Lênin, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch. Cần thay đổi hình thức kiểm tra thường xuyên bằng hình thức viết tiểu luận giúp học viên thể hiện tốt năng lực tổng hợp trong phân tích, đánh giá, tổng kết thực tiễn, phát huy cao nhất năng lực giải quyết vấn đề và sự sáng tạo của sinh viên.

4. Kết luận

CNXHKH là một bộ phận hợp thành chủ nghĩa Mác - Lênin, là ngọn cờ tư tưởng, kim chỉ nam cho cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và các lực lượng tiến bộ trên thế giới vì các mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Nâng cao chất lượng giảng dạy học phần CNXHKH ở các trường đại học là nhiệm vụ thường xuyên ở mỗi cơ sở giáo dục, đào tạo. Đó cũng là giải pháp quan trọng thiết thực góp phần triển khai thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Việc thực hiện đồng thời các bài học kinh nghiệm đã nêu là một trong những biện pháp và cũng là yêu cầu cần đảm bảo để đổi mới và nâng cao hiệu quả giảng dạy CNXHKH ở Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh hiện nay.

Lời cảm ơn

Nghiên cứu này được tài trợ bởi Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên thông qua đề tài khoa học và công nghệ cấp cơ sở, mã số “TNUE-2024-08”.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] V. V. Vu, “Guiding thoughts, principles and basic contents on the path to socialism in Vietnam's renovation process,” *Journal of Philosophy*, no. 10, pp. 25-29, 2011.
- [2] M. V. Le and B. D. Nguyen, *Building awareness of protecting the socialist motherland in the new era*, National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [3] V. P. Vu and V. T. Ngo, *Solutions and conditions for preventing ideological, moral, and lifestyle degradation among cadres and party members*, National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [4] T. H. Pham, “Solutions for developing socialist political consciousness among civilian students at Military Academies to meet the requirements of industrialization and modernization,” *Journal of Education*, Special Issue, no. 3, pp. 42-46, 2014.
- [5] T. G. Tran, “Strengthening political consciousness education for Vietnamese students today,” *Journal of Philosophy*, no. 2, pp. 73-76, 2017.
- [6] T. K. Nguyen and H. T. Nguyen (Co-editors), *Moral education for youth according to Ho Chi Minh's thought in the context of globalization*, Thai Nguyen University Publishing House, 2019.
- [7] T. H. Nguyen, “The role of political theory lecturers in Industry 4.0 revolution in Vietnam,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 205, no. 12, pp. 129-133, 2019.
- [8] T. T. Vu and T. K. Nguyen, “Revolutionary moral education for Vietnamese youth according to Ho Chi Minh's thought in the current period,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 225, no. 7, pp. 208-215, 2020.
- [9] T. K. Nguyen, “Current situation and solutions to improve the teaching effectiveness of Marxist-Leninist Philosophy at Thai Nguyen University of Education,” *Journal of Education and Society*, May Issue (Part 2), pp. 344-348, 365, 2022.
- [10] T. H. Nguyen, “Solutions to improve the quality of online teaching of political theory subjects for students at Thai Nguyen University of Education,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 227, no. 9, pp. 296-302, 2022.
- [11] T. K. Nguyen, T. H. Nguyen, and T. H. Dang, “Protecting the Party's ideological foundation in teaching Marxist-Leninist Philosophy at University of Education, Thai Nguyen University,” *Journal of Educational Equipment*, Special Issue no. 8, pp. 407-409, 2024.
- [12] Politburo, “Resolution No. 35-NQ/TW dated October 22, 2018 on strengthening the protection of the Party's ideological foundation and fighting against wrong and hostile views in the new situation,” 2018.
- [13] Communist Party of Vietnam, *Documents of the 4th Plenum of the 12th Central Committee*, Central Party Office, Hanoi, 2016, Art. no. 28.
- [14] Communist Party of Vietnam, *Documents of the 13th National Congress*, Truth National Political Publishing House, Hanoi, vol. I, 2021, pp. 90-91.
- [15] Communist Party of Vietnam, “Secretariat's Conclusion on continuing to renovate political theory learning in the national education system (No. 94-KL/TW dated March 28, 2014),” 2014, Art. no. 01.